

KOMUNIKAT PRASOWY nr 140/23

Luksemburg, 14 września 2023 r.

Wyrok Trybunału w sprawie C-83/22 | Tuk Tuk Travel

Rozwiązanie umowy o udział w imprezie turystycznej w przypadku nadzwyczajnych okoliczności: sąd krajowy, pod pewnymi warunkami, może z urzędu poinformować podróżnego o przysługującym mu prawie do rozwiązania umowy bez ponoszenia opłat

W październiku 2019 r. pewien podróżny wykupił u organizatora imprez turystycznych Tuk Tuk Travel imprezę turystyczną dla dwóch osób, której celem były Wietnam i Kambodża z wylotem z Madrytu (Hiszpania) 8 marca 2020 r. i powrotem przewidzianym 24 marca 2020 r. Podróżny uiścił prawie połowę całkowitej ceny imprezy turystycznej. Umowa zawierała informację o możliwości rozwiązania umowy przed datą wylotu za opłatą. Natomiast nie było w niej wzmianki o możliwości rozwiązania umowy bez ponoszenia opłat ze względu na nieuniknione i nadzwyczajne okoliczności występujące w miejscu docelowym, jak przewidziano w dyrektywie w sprawie imprez turystycznych¹.

12 lutego 2020 r., w związku z rozprzestrzenieniem się koronawirusa w Azji, podróżny poinformował Tuk Tuk Travel o swojej decyzji o rozwiązaniu umowy i zażądał zwrotu wszystkich należnych mu kwot. Ponieważ organizator imprezy turystycznej poinformował go, że po potrąceniu opłaty za odstąpienie od umowy zostanie mu zwrócona jedynie niewielka część wpłaconej kwoty, podróżny wniósł sprawę do sądu. Twierdzi, że rozwiązał umowę prawie miesiąc przed przewidywaną datą wylotu i powołuje się na działanie siły wyższej: rozprzestrzenienie się koronawirusa w Azji. Podróżny, który nie jest reprezentowany przez adwokata, żąda jedynie częściowego zwrotu wpłaconej kwoty, ponieważ uważa, że jedna czwarta tej kwoty odpowiada kosztom administracyjnym poniesionym przez Tuk Tuk Travel.

Sąd hiszpański, do którego wniesiono sprawę, zwrócił się do Trybunału Sprawiedliwości o dokonanie wykładni dyrektywy w sprawie imprez turystycznych. Zastanawia się w szczególności nad możliwością zasądzenia podróżnemu z urzędu, na mocy dyrektywy, zwrotu wszystkich dokonanych wpłat w przypadku gdy pasażer rozwiązał umowę ze względu na nadzwyczajne okoliczności. Sąd hiszpański zauważa, że taka możliwość byłaby sprzeczna z podstawowymi zasadami hiszpańskiego prawa procesowego.

W dzisiejszym wyroku Trybunał podkreślił przede wszystkim, że dyrektywa nakłada na organizatora imprez turystycznych obowiązek poinformowania podróżnego m.in. o przysługującym mu prawie do rozwiązania umowy.

Następnie Trybunał stwierdził, że **biorąc pod uwagę znaczenie prawa do rozwiązania umowy przyznanego**

¹ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/2302 z dnia 25 listopada 2015 r. w sprawie imprez turystycznych i powiązanych usług turystycznych, zmieniająca rozporządzenie (WE) nr 2006/2004 i dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/83/UE oraz uchylająca dyrektywę Rady 90/314/EWG (Dz.U. 2015, L 326, s. 1).

przez dyrektywę (a także wynikającego z niego prawa do pełnego zwrotu wszelkich dokonanych wpłat), **skuteczna ochrona tego prawa wymaga, aby sąd krajowy mógł podnieść z urzędu jego naruszenie**, w szczególności, gdy podróżny nie powołuje się na swoje prawo, ponieważ nie wie o jego istnieniu. To badanie z urzędu jest jednak uzależnione od spełnienia pewnych przesłanek².

W niniejszej sprawie, z zastrzeżeniem dokonania oceny przez sąd hiszpański, przesłanki te wydają się spełnione, tym bardziej, że Trybunał orzekł już co do zasady, iż pojęcie „nieuniknionych i nadzwyczajnych okoliczności” może obejmować wybuch światowego kryzysu zdrowotnego, a sprawa przed sądem hiszpańskim dotyczy zwrotu wpłat dokonanych przez podróżnego w następstwie podjętej przez niego decyzji o rozwiązaniu umowy ze względu na rozprzestrzenianie się koronawirusa³. Ponadto nie można wykluczyć, że podróżny nie wiedział o przysługującym mu prawie do rozwiązania umowy, ponieważ Tuk Tuk Travel nie poinformowała go o nim. **Sąd hiszpański jest zatem zobowiązany do zbadania z urzędu prawa do rozwiązania umowy**. Powinien w szczególności, po pierwsze, **poinformować podróżnego o tym prawie**, a po drugie, **dać mu możliwość powołania się na to prawo w toczącym się postępowaniu sądowym**.

Natomiast badanie z urzędu nie wymaga, aby sąd krajowy z urzędu rozwiązał umowę o udział w imprezie turystycznej bez ponoszenia opłat i przyznał podróżnemu prawo do pełnego zwrotu wszelkich dokonanych wpłat. To do podróżnego należy podjęcie decyzji, czy zamierza dochodzić tego prawa przed sądem.

UWAGA: Odesłanie prejudycjalne pozwala sądom państw członkowskich, w ramach rozpatrywanego przez nie sporu, zwrócić się do Trybunału z pytaniem o wykładnię prawa Unii lub o ocenę ważności aktu Unii. Trybunał nie rozpoznaje sporu krajowego. Do sądu krajowego należy rozstrzygnięcie sprawy zgodnie z orzeczeniem Trybunału. Orzeczenie to wiąże w ten sam sposób inne sądy krajowe, które spotkają się z podobnym problemem.

Dokument nieoficjalny, sporządzony na użytek mediów, który nie wiąże Trybunału Sprawiedliwości.

[Pełny tekst i, w stosownym wypadku, streszczenie](#) wyroku są publikowane na stronie internetowej CURIA w dniu ogłoszenia.

Osoba odpowiedzialna za kontakty z mediami: Jarosław Zasada ☎ (+352) 4303 2793

Nagranie wideo z ogłoszenia wyroku jest dostępne przez „[Europe by Satellite](#)” ☎ (+32) 22964106.

Pozostańmy w kontakcie!

² Rzeczone przesłanki są następujące: jedna ze stron danej umowy o udział w imprezie turystycznej musi wytoczyć postępowanie sądowe przed sądem krajowym, a postępowanie to musi dotyczyć tej umowy; prawo do rozwiązania umowy musi być związane z przedmiotem sporu określonym przez strony; sąd krajowy powinien dysponować wszystkimi elementami stanu prawnego i faktycznego niezbędnymi do dokonania oceny, czy zainteresowany podróżny może powołać się na to prawo do rozwiązania umowy; podróżny ten nie musi wyraźnie wskazać sądowi krajowemu, że sprzeciwia się stosowaniu dyrektywy w odniesieniu do tego prawa.

³ Zobacz wyrok Trybunału z dnia 8 czerwca 2023 r., *UFC – Que choisir i CLCV*, [C-407/21](#) (zobacz także komunikat prasowy [nr 94/23](#)).